

Posudek

na překlad románu *Isušena kaljuža* Janka Políće Kamova

Román Janka Políće Kamova *Isušena kaljuža* je významným textem chorvatské moderny. Byl napsán v letech 1906–1909, ale knižní podobu získal až v roce 1957. V Chorvatsku dosud vyšel osmkrát, čeština je po makedonštině druhým jazykem, do kterého byl převeden.

Český překlad pořídil Jaroslav Geraskov Otčenášek pod názvem *Vysušená kaluž* (titul je metaforou vlastního pocitu hlavní postavy, proto bych spíše upřednostnil spojení *Vyschlá kaluž*, což, myslím, i lépe zní). Knihu vydalo na podzim roku 2022 Nakladatelství Academia jako 98. svazek edice Evropa. Její vydání finančně podpořily Ministerstvo kultury České republiky a Nadace Český literární fond.

Vzhledem ke svým omezeným časovým možnostem jsem hodnotil pouze první polovinu románu (s. 23 – s. 190), nicméně jsem přesvědčen, že pro potřeby posudku to bohatě stačí.

Překlad Jaroslava Geraskova Otčenáška je bohužel mimořádně špatný, odfláknutý. Nejen že se překladatel nesnažil zprostředkovat charakteristický narativní styl Janka Políće Kamova (který psal velmi sebevědomě a s lehkostí), ale, což je mnohem horší, rezignoval na věcnou správnost textu. Překlad je těžkopádný, místy nejednoznačný, ba dokonce nesrozumitelný. Chyb nejružnějšího druhu je v něm opravdu požehnaně a některé jsou vyloženy začátečnické.

S jejich výčtem začnu u „falešných přátel“, tedy slov, která ve výchozím i cílovém jazyce stejně či podobně vypadají, ale v dané situaci mají jiný význam. Podle toho, kolikrát se „falešnými přáteli“ nechal nachytat, je zjevné, že překladatel výchozí jazyk neovládá (čísla stran vždy odkazují k českému vydání):

s. 44

Orig.: niski krov i blatom ispunjeni **patos**

JGO: nízká střecha a blátem naplněný **patos**

Překladatel se možná domníval, že Kamov, pokládáný za předchůdce existencialismu, by mohl být i předchůdcem surrealismu. Ale tak to není, autor pouze použil méně časté slovo, dnes vnímané jako srbismus.

Lépe: nízká střecha a zablácená **podlaha**

Stejná chyba je i na s. 114.

s. 48

Orig: Odušem ja to jučer popodne nekakome **zelenom idioti** u tvrtci.

JGO: Odušl jsem to včera odpoledne nějakému **zelenému idiotovi** ve firmě.

Spojení „zelený idiot“ může v češtině evokovat leda tak nekritického obdivovatele Green Dealu.

Kamov užil slovo „zelen“ v přeneseném významu „mladý, nezkušený, nový“. Ostatně v podobném významu má čeština slovo se stejným kořenem: „zelenáč“.

Lépe: Odnesl jsem to včera odpoledne nějakému **novému idiotovi** ve firmě.
Tentýž nonsens se opakuje ještě čtyřikrát: na konci téže strany, na s. 50, s. 56 a s. 60.
s. 54

Orig.: Široka njegova crna **pleća**...

JGO: Jeho široké černé **plece**...

Kamov použil běžné, bezpříznakové slovo, které není důvod překládat archaismem.

Lépe: Jeho široká černá **ramena**...

s. 57

Orig.: Pokaži jedan veliki akt u svome životu. Najviše **lumpacija** i izljubljena prostitutka.

JGO: Ukaž alespoň jeden velký čin ve svém životě. Nanejvýš **lumpárny** a milování s prostitutkami.

„Lumpacija“ je odvozena od slovesa „lumpati“ – kalit, pařit, nezřízeně slavit.

Lépe: Ukaž alespoň jeden velký čin ve svém životě. Zatím ses zmohl jen na **pařby** a sex s prostitutkou.

s. 58

Orig.: A kad dođu **crni dani**,

JGO: A až přijdou **černé dny**,

Lépe: A až přijdou **těžké časy**,

s. 62

Orig.: U bližnjoj klupi sjedoše **dvojica**.

JGO: Na blízké lavičce seděla **dvojice**.

Při přečtení této věty si většina čtenářů představí, že tam seděli muž a žena. Chorvatská číslovka „dvojica“ jednoznačně určuje, že se jedná o dva muže. Proto by to mělo být zohledněno i v překladu:

Lépe: Na blízké lavičce seděli **dva muži**.

s. 70

Orig.: Ove ju je tri večeri sretao tu na osami. Prvu joj **se približi** i otprati komad puta bez ikakve strasti. Drugu mu dapače večer postane dosadna. A treću, večeras, nije ni došao radi nje. (...) „Je li to zavrijedila ova djevojka, koja čitavi dan mjeri trotoare s velikom košarom...?“

JGO: Tyhle tři večery ji tu potkával samotnou. První noc se k ní jen **přiblížil** a doprovodil ji kus cesty bez jakékoli vášně. Druhou noc jej už začínala nudit. A třetí, včera, kvůli ní raději ani nepřišel (...) Stojí za to ta dívka, která celý den měří chodníky s velkým košem...?

Kromě neodhaleného „falešného přítele“ je v překladu celá paleta chyb.

Lépe: Tyhle tři večery ji tu potkával o samotě. První večer **ji pomiloval** a doprovodil ji kus cesty bez jakékoli vášně. Druhý ho už nudila. A třetí, dnes, ani nepřišel kvůli ní (...) Zasloužila si to ta dívka, která se celý den tahá s velkým košem...?

s. 85

Orig.: Ali ptice - ko djeca - **udariše** u ciku,

JGO: Ale ptáci – jako děti – **udeřili** vřiskotem,

Zde chorvatské sloveso „udariti“ nelze přeložit českým „udeřit“, což je z kontextu jasné.

Lépe: Ale ptáci – jako děti – **začali** křičet.

s. 136

Orig.: Pošao je na objed. **Našao** podvornika novinarske udruge. Arsen nije pio vina.

JGO: Šel na oběd. **Našel** správce novinářského svazu. Arsen víno nepil.

Lépe: Šel na oběd. **Potkal** tam správce novinářského svazu. Arsen víno nepil.

s. 144

Orig.: - Zato! - I migne konobaru razveseljen. Nekoje niti **brade** ko da drhtahu.

JGO: „Proto!“ A rozveseleně mávl na číšníka. Nebylo tam jediné **brady**, která by se chvěla.

Lépe: „Proto!“ Vesele mrkl na číšníka a jako by se mu zachvělo pár **vousů**.

s. 152

Orig.: Sam, bez kućišta, bez **ognjišta**, bez svega...

JGO: Sám, bez střechy nad hlavou, bez **ohniště**, beze všeho...

Lépe: Sám, bez střechy nad hlavou, bez **domova**, beze všeho

s. 152-153

Orig.: „Smrt majke“ bijaše već u životu, govoru i knjigama označena kao nešto strašna, grozna, užasna - kao najveća nesreća. I polazeći kraj **svijeta**, on je bio u kontaktu, dodiru i krilu tog shvatanja: zato bijaše ohol do prezira.

JGO: Smrt matky byla v životě, v rozhovorech a knihách označována jako něco strašného, hrozného, příšerného – jako největší neštěstí. Když prošel kraj **světa**, byl v kontaktu, styku i pod ochranou tohoto pochopení – proto byl hrdý až k pohrdání.

Lépe: Smrt matky byla v životě, v rozhovorech a knihách označována jako něco strašného, hrozného, děsivého – jako největší neštěstí. Když chodil mezi **lidi**, byl neustále obklopen tímto názorem – proto byl pyšný až k pohrdání.

s. 153

Orig.: „Ljubila je djecu...“ govorahu, ali **zaglušivaše** ih ona sama.

JGO: „Milovala děti,“ říkali, ale ona sama je **ohlušila**.

Lépe: „Milovala děti,“ říkali, ale ona sama to **popírala**.

s. 170

Orig.: - stao cjelivati ruke. One ruke! Ko nekad sramotu javne **bludnice** Ljube.

JGO: - začal mu líbat ruce. Ty ruce! Jako kdysi hanbu **bludičky** Ljuby.

Lépe: - začal mu líbat ruce. Ty ruce! Jako kdysi ohanbí **nevěstky** Ljuby.

s. 173

Orig.: - Spavaše tada - rekoše mu kasnije - sa sluškinjom i volio ju je od **rođene majke**.

JGO: - Tehdy spával – řekli mu později – se služkou a miloval ji jako **rodnou matku**.

Lépe: - Tehdy spával – řekli mu později – se služkou a miloval ji víc než **vlastní matku**.

Když jsem přemýšlel, jak pokračovat ve výčtu chyb, upadl jsem do rozpaků, protože prohřešků je strašně moc a na hodnotitele se valí ze všech stran. Překladaři dělá problémy úplně všechno:

s. 184

Orig.: Kao da gledaše sada sav svijet kao on radnike o blagdanima. Bijahu to pogledi onih »iz **zalagaonica**«

JGO: Jako by teđ na něj celý svět pohlížel stejně, jako když se on díval na dělníky o svátcích. Byly to pohledy „těch ze **spořitelny**“

*Chudší vrstvy do spořitelnen nechodily, mělo tam být „ze **zastaváren**“*

s. 182

Orig.: Moj ti je muž **isposlova**o mjesto,

JGO: Můj manžel ti **vyhandloval** místo,

Žádné místo nehandloval, v originále je bezpříznakové sloveso, v překladu tedy mělo být „zařídil“.

s. 182

Orig.: Meni bi to bilo vrlo milo, jer biste se vas dvoje dobro slagali,

JGO: Mně by se to moc líbilo, protože vy dva byste se dobře shodli,

Lépe: Mně by se to moc líbilo, protože vy dva byste se k sobě hodili,

s. 177-178

Orig.: ciljao na djevojčice, gdje je **prileg** pretpostavljao nasilje, i na nevine, gdje je zahtijevao bol; hvatao se bludnica, gdje je uštip bio uvod u cjelivanje, i sluškinja, gdje je **zvizgac** bio obična duhovitost.

JGO: cílil na dívky, kde **přilehnutí** předpokládalo násilí, a na nevinné, kde vyžadoval bolest, chytal se prostitutek, kde štipnutí bylo úvodem k líbání, a služek, kde **zapískání** bylo bráno jako obyčejný vtíp.

Lépe: cílil na dívky, kde **soulož** předpokládala násilí, a na panny, kde vyžadovala bolest, chytal se prostitutek, kde štipnutí bylo úvodem k líbání, a služek, kde **facka** byla brána jako obyčejný vtíp.

s. 177

Orig.: Arsen je izgubio školu, pljunuv na profesora,

JGO: Arsen ztratil školu, poplival profesora,

Překlad neodráží příčinný vztah.

Lépe: Arsena vyhodili ze školy, když poplival profesora,

s. 174

Orig.: U šumici, do njegove sobe, djevojčice u kratkim suknjama, još kraćim čarapama, bez ovratnika, i bez rukava. Zatrčavaju se, hvataju, **sudaraju** i padaju.

JGO: V lesíku kousek od jeho pokoje byly dívky v krátkých sukních, s ještě kratšími ponožkami, bez límečků a rukávů. Honily se, chytaly, **narážely** a padaly.

Do čeho nebo kam narážely? Lépe „vrážely do sebe“

s. 167

Orig.: Iđaše s Nikšićem po svojem rođenom mjestu. Pošto bijahu - dakako! - počinili umorstvo (ono isto?). U Arsena pogledavahu ljudi. „Sumnjaju u mene,“ govoraše Nikšiću tiho.

JGO: Šel s Nikšičem po svém rodném městě. Protože – jak jinak! – spáchali zločin zabití (ten samý?). Na Arsena se dívali lidé. „**Pochybuj o mně,**“ řekl Nikšičovi tiše.

*Sloveso „sumnjati“ má dva významy: 1. pochybovat /o někom/, 2. podezírat /koho/. Zde je z kontextu jasné, že se překladatel měl rozhodnout pro druhý význam: „**Podezírají mě,**“*
s. 165

Orig.: Ili zviždanje: i autor osramočen ne samo pred njihovim intelektualnim vršnjacima nego i pred - svojim. Tako se ta publika guraše, narivavaše i zavladaše. Sav taj niski svijet i sve te **radničke pesnice i išarana lica** postajahu mu na ulici mrska, odurna, nesnosna.

JGO: Nebo to pískání – i autor byl zostuzen ne svými intelektuálními vrstevníky, ale sám sebou. Takhle se tedy publikum tlačilo, mačkalo a vládlo. Celý ten nízký svět, všechny **ty dělnické písničky a pestré tváře** se na ulici stávaly odpornými, odulými, nesnesitelnými.

Naprosté nepochopení textu.

Lépe: Nebo ten pískot – a autor byl zostuzen nejen před jejich intelektuálními vrstevníky, nýbrž i před svými. Takhle se tedy to publikum dralo, vnucovalo a rozpínalo. Celá ta spodina, všechny **ty dělnické pěsti a pod'obané tváře** mu na ulici byly nesympatické, odporné, nesnesitelné.

s. 145

Orig.: i apsinth, stežući usta i griskajući utrobu

JGO: i absint, po němž těžkla ústa a který kousal vnitřnosti

Lépe: i absint, který křivil ústa a leptal žaludek

s. 140

Orig.: Gledajte onu sliku tamo. »Smijeh«. Slikao Rus, Maljavin. Pazite boje. - Boje bijahu nekusne, drečćece, bez mrve tankoćutnosti. - Pazite molim vas. Ovo su **seljakinje**. Zdrave, jedre, rumene.

JGO: „Podívejte se tam. *Smích*, nakreslil Rus Maljavin. Všimněte si těch barev.“ Barvy byly nevkusné, řvavé, bez špetky jemnosti. „Všimněte si, prosím. To jsou **rolníci**. Zdraví, jadrní, rumění.“

Lépe: „Podívejte se tam na ten obraz. *Smích* od Rusa Maljavina. Všimněte si těch barev.“ Barvy byly nevkusné, řvavé, bez špetky jemnosti. „Všimněte si, prosím. To jsou **selky**. Zdravé, kypré, krev a mlíko.“

s. 118

Orig.: **Skupi sve. I evo, što izlazi.** Ja sam tu počeo osjećati s dana u dan dobrotu, beskrajnu, samilosnu, široku.

JGO: **Dej to všechno dohromady. I to, co vychází.** Začal jsem tu pociťovat ze dne na den dobrotu, nekonečnou, soucitnou, širokou.

Lépe: **Když to vezmu kolem a kolem,** tak jsem tu začal pociťovat dobrotu, nekonečnou, soucitnou, velkorysou.

s. 101

Orig.: Zvonjava. Svijetlo. **Cjelovi.** Prolaze djeca i cika djece kikoće u plaču i usklícima. Toplo je. Lišće je već oznojeno i zažareno,

JGO: Zvonění. Světlo. **Cíle.** Kolem šly děti a dětský křik v sobě mísil pláč i smích. Bylo teplo.

Listí bylo opocené a **opálené.**

Lépe: Zvonení. Světlo. **Polibky**. Kolem šly děti a dětský křik v sobě mísil pláč i smích. Bylo teplo. Listí bylo opocené a **rozpálené**.

s. 101

Orig.: Na njegovoj ruci bijaše ne krv, ne rumen; bijaše grč. I oči vrludahu ko da teku, ne u suzama; one isticahu. Ponešto mutna i nejasna, što on ipak dobro vidjevaše, ali ujedno i vjerovaše, da neće moći upamtiti, zaplete se pred njim...

JGO: Na rukou neměl krev ani rudou barvu, ale křeč. Oči těkaly, jako by tekly, ale ne v slzách – lišily se. Byly trochu kalné a nejasné, to velmi dobře viděl, ale zároveň i věřil, že si to nezapamatuje, skryje se to před ním...

Lépe: Na jeho ruce nebyla krev ani červená barva, ale křeč. Oči těkaly, jako by tekly, ale ne v slzách, ony vytékaly. Così divného a nejasného, co on dobře viděl, ale zároveň věděl, že si to nezapamatuje, se před ním objevilo...

s. 96

Orig.: Sjetio se jednog događaja iz prve nedoraslosti:

JGO: Vzpomněl si na jednu událost ze své první nedospělosti:

Otrocký překlad, který „drhne“.

Lépe: Vzpomněl si na jednu událost z dětství:

s. 93

Orig.: smetišta, što ko **bludnica** skupljaju svako udo i prnja i otpadaka

JGO: smetiště, co jako **smilstvo** shromažďují každý úd, hadr i odpad

Lépe: skládky, co jako **děvka** sbírají údy, hadry a odpadky

s. 84

Orig.: Tako se smješka mladosti ideal, što znači život, poletno ko krilo ševino, **objjesno** ko vrapčiji jezik i samodopadno ko pjesma kanarinčeva.

JGO: Úsměv mládí je tedy ideál, co znamená život, přelétavý jako křídlo skřivánka, **zpupný** jako vrabčí cvrlikání a do sebe zahleděný jako zpěv kanárka.

Lépe: Tak se usmívá ideál mládí, co znamená život, vzletně jako skřivánčí křídla, **rozverně** jako vrabčí cvrlikání, samolibě jako kanárčí zpěv.

s. 79

Orig.: Ispiše crnu kavu i zapušiše. I Zora pripali, utegne dim, pa ga izbaci ko da je pljunula u **plafon**.

JGO: Vypili černou kávu a zakouřili si. Zoře připálil, ta natáhla dým a pak ho vyfoukla, jako by si odplivla na **podlahu**.

Překladaťel nemá základní slovní zásobu, navíc nad tím, co přeloží, se vůbec nezamyslí.

Lépe: Vypili černou kávu a začali kouřit. I Zora si zapálila, potáhla a vyfoukla kouř, jako by plivla na **strop**.

s. 76

Orig.: ko jetke muhe na zadnje ostatke **šečerne prašine**.

JGO: jako otravné mouchy na poslední zbytek **práškového cukru**.

Lépe: jako otravné mouchy na poslední zbytky **moučkového cukru**.

s. 72

Orig.: oči se pomiču ko usne, **kad ne smažu riječi.**

JGO: oči se pohybovaly jako rty, **když nelížou slova.**

Lépe: oči se pohybovaly jako rty, **když nenacházejí slov.**

s. 67

Orig.: te odmah sjeti koje poznate djevojke s mora, što joj je majka pročupala kose, a ona se izderala u bezobraznom plaču izgrdivši mamu i svršivši negdje u gromovitom pjevanju.

JMGO: hned si vzpomeneš na nějakou dívku od moře, které matka ošmikala vlasy, a ona pak sprostě křičela a nadávala na matku, aby skončila s bouřlivým zpěvem.

Lépe: hned si vzpomeneš na nějakou dívku od moře, které matka ošmikala vlasy, a ona pak v breku křičela a nadávala matce, aby si nakonec hlasitě zazpívala.

s. 66

Orig.: **prevraća očima** ko da joj je za vratom **buha.**

JGO: **kroutí očima**, jako by měla za krkem **brouka.**

Lépe: **poulí očima**, jako by měla za krkem **blechu.**

s. 63

Orig.: Počeo je osjećati žuč, gdje se koti u njemu,

JGO: Začínal cítit žluč, která se v něm sbírala,

Lépe: Cítil, jak se v něm hromadí žluč,

s. 61

Orig.: Upisao se na jus i **napastuje** ljude s Renanom.

JGO: Zapsal se na práva a **napadá** lidi s Renanem.

Lépe: Dostal se na práva a **obtěžuje** lidi s Renanem.

s. 51

Orig.: I Arsen ostade zagledat u noć, (...) Ali on pređe na čitanje, **jer zapadaše u mir istraživaoca.**

JGO: A Arsen vstal a zadíval se do noci, (...) Vrátil se ale ke čtení, **upadl do klidu pátračů.**

Překladatel si nevšiml, že v originálu není „ustade“ – vstát, nýbrž „ostade“ – zůstat.

Lépe: Arsen se dál díval do noci, (...) On se však vrátil ke čtení, **neboť se hroužil do klidu badatele.**

s. 47

Orig.: Sat iza toga išao je s njima i drug Marko pomažući njihovoj pjanoj pjesmi trijezno, **suho i još neskladnije.**

JGO: O hodinu později s nimi šel i kamarád Marko, který se přidal k jejich pijácké písni střízlivě, **suše a ještě neladil.**

Lépe: O hodinu později s nimi šel i kamarád Marko, který se přidal k jejich pijácké písni střízlivě, **chladně a ještě falešněji.**

s. 42

Orig.: - Da nema vjere, ljudi bi klali i robili.

- A zašto kolju i robe danas?

- Jer je nema.

- A zašto su klali?

- Jer je nije ni bilo.

- A kad je prema tome bila?

- Nikada!

JGO: „Kdyby nebylo víry, lidé by se podřezávali a okrádali.“

„A proč se podřezávají a okrádají dnes?“

„Protože není.“

„A proč se tedy podřezávali dříve?“

„Protože nebylo.“

„A kdy tedy podle toho bylo?“

„Nikdy!“

Sloveso „klati“ znamená podřezávat, ale zde je užito v obecném významu „zabíjet“. Odpovědi se vztahují k „víře“, proto by přičestí mělo být v ženském rodě.

Lépe: „Kdyby nebylo víry, lidé by se zabíjeli a okrádali.“

„A proč se zabíjejí a okrádají dnes?“

„Protože víra není.“

„A proč se zabíjeli dříve?“

„Protože nebyla.“

„A kdy tedy byla?“

„Nikdy!“

s. 41

Orig.: A tu dolažahu i druge, u iznošenim šeširima, razderana lica

JGO: A přicházely tam i další, v obnošených kloboucích, s rozedranými tvářemi

Adjektivum „rozedraný“ je zde nepatřičně expresivní, lépe „s povadlými tvářemi“

s. 39

Orig.: - Udariše vas! Vás!

- Ostavite to, zaboga! - Njezine su riječi zazujale ko **besvijesno otimanje** pred jednom novom strasti.

JGO: „Udeřili vás! Vás!“

„Nechte toho, proboha!“ Její slova zazněla jako **nevědomé uchvácení** před další novou vlnou vášně.

Lépe: „Udeřili vás! Vás!“

„Nechte toho, proboha!“ Její slova zněla jako **spontánní obrana** před novou vlnou vášně.

s. 38

Orig.: I dok literatura **propovijeda** slobodu, vi primete udarce od sabalja,

JGO: A zatímco literatura **předpovídá** svobodu, vy přijímáte údery šavle,

Lépe: A zatímco literatura **káže** svobodu, vy přijímáte rány šavlí,

s. 38

Orig.: Ona je bila **ugnječena** te joj svite izgledahu ko od hartije.

JGO: Byla celá **stažená** a její šaty vypadaly jako z papíru.

Lépe: Byla celá **potlučená** a její šaty vypadaly jako z papíru.

s. 37

Orig.: Arsen ga nije vidio, ali je čuo njegov glas, što bijaše i grub i plačan kao psovke **u pijanice**. I njemu se pričiní, da ga vidi ružna, gladna, **izgrizena od bora** i izubita od rada.

JGO: Arsen jej neviděl, ale slyšel jeho hlas, který byl hrubý a plačtivý jako nadávky **při pitce**.

Najednou se mu zdálo, že se na něj dívá – ošklivý, hladový, **ohryzaný bouřemi**, ubitý prací.

Lépe: Arsen jej neviděl, ale slyšel jeho hlas, který byl hrubý a plačtivý jako nadávky **opilce**.

Představoval si, že je ošklivý, hladový, **zbrázděný vráskami**, ubitý prací.

s. 34

Orig.: I Arsen i Nikšić već zarana zađoše u život, (...) a njihovi drugovi školski **zaudarahu još uvijek po mlijeku, crnilu i prašini**.

JGO: Arsen i Nikšić vstoupili příliš brzy do života, (...) jejich spolužáci **se stále cítili jen na mléko, čern a prášek**.

Zde si dovolím jednu osobní poznámku: z Otčenášskova překladu se také cítím na prášek.

Lépe: Arsen i Nikšić vstoupili příliš brzy do života, (...) jejich spolužáci **byly stále cítit jen mlékem, inkoustem a prachem**.

s. 31

Orig.: a onda najedamput iznikne masa šešira i krakova motajući se u bijegu.

JGO: a pak se najednou objeví masa klobouků a nohou motajících se v běhu.

Otrocký překlad

Lépe: a pak se najednou objeví masa klobouků a běžících nohou.

s. 30

Orig.: Ali stražar ne pođe za njim; stao je na njegovo mjesto i **puhnuo kroz nos...**

JGO: Strážník za ním ale nešel; stoupl si na jeho místo a **vyfoukl nosem...**

Lépe: Strážník za ním ale nešel; stoupl si na jeho místo a **odfrkl si...**

Z výše uvedených příkladů vyplývá jednoznačný závěr. Navrhuji udělit Jaroslavu Geraskovovi Otčenášskovi anticenu Skřípec, protože horší překlad od českého rodilého mluvčího jsem v životě nečetl. Za nehorázné zprznění nejobjemnější prózy Janka Políče Kamova ovšem nenese vinu pouze překladatel, máslo na hlavě má i Nakladatelství Academia. V tiráži jsou uvedeny dokonce dvě redaktorky. Kdyby se alespoň jedna z nich na text podívala, vrátila by ho překladateli k přepracování a Academia by si neuřízla ostudu.